

ด่วนที่สุด
ที่ ศย ๐๑๖/ว ๕๒๘

สำนักงานศาลยุติธรรม
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๔ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ข้อพิจารณาในการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่ง
เรียน หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อพิจารณาในการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่ง
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่มีข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดหลักการรองรับให้การดำเนินการกระบวนพิจารณาของศาลสามารถดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือกระทำในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบกับได้มีประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้วิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : COVID-19) (ฉบับที่ ๑ - ๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั่งพิจารณาคดีแพ่งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้ดำเนินการทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถสื่อสารภาพและเสียงได้อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง นั้น

สำนักงานศาลยุติธรรมขอเรียนว่า เพื่อให้การดำเนินการตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา และประกาศสำนักงานศาลยุติธรรมดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน เกี่ยวกับการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคู่ความในสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่ง ในการนี้ จึงได้จัดทำข้อพิจารณาในการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งขึ้น ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และสามารถตรวจสอบเรื่องดังกล่าวได้จากเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการ ศาลยุติธรรม <https://jla.coj.go.th>

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้บุคลากรในหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง ทราบในโอกาสแรกด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์เดช วานิชกิตติกูล)
เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม
ส่วนพัฒนากฎหมาย
โทร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑ โทรสาร ๐ ๒๕๑๓ ๘๓๗๓
E-mail ojta@coj.go.th

ข้อพิจารณาในการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่ง

ตามที่ได้มีประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้วิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : COVID-19) ฉบับที่ ๑ ถึงฉบับที่ ๔ กำหนดให้มีการนั่งพิจารณาคดีแพ่งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้อาจมีกรณีที่คู่ความประสงค์ที่จะทำสัญญาประนีประนอมยอมความและขอให้ศาลพิพากษาไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความโดยคู่ความไม่ต้องเดินทางมาศาลซึ่งกระบวนการพิจารณาดังกล่าวสามารถดำเนินการได้โดยใช้วิธีการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในสัญญาประนีประนอมยอมความที่จัดทำเป็นเอกสารในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งผ่านออนไลน์ ภายใต้หลักการ ๔ ประการ ดังนี้

๑. การลงลายมือชื่อของคู่ความในสัญญาประนีประนอมยอมความคดีแพ่งต้องกระทำต่อหน้าศาลที่นั่งพิจารณา

การลงลายมือชื่อของคู่ความในสัญญาประนีประนอมยอมความคดีแพ่งต้องกระทำต่อหน้าศาลที่นั่งพิจารณา ในกรณีที่ศาลกำหนดให้นั่งพิจารณาทางออนไลน์และคู่ความที่อยู่นอกศาลประสงค์ทำสัญญาประนีประนอมยอมความโดยลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในสัญญาประนีประนอมยอมความที่เป็นเอกสารในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ก่อนเริ่มกระบวนการลงลายมือชื่อ เจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบให้คู่ความทุกฝ่ายอยู่พร้อมหน้ากันในการนั่งพิจารณาทางออนไลน์ คู่ความทุกฝ่ายต้องเปิดกล้องให้ทุกคนเห็นซึ่งกันและกันทางจอภาพตลอดเวลาที่พิจารณาคดี ทั้งนี้ ศาลอาจบันทึกภาพและเสียง (Video) กระบวนการที่คู่ความได้ลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในสัญญาประนีประนอมยอมความไว้เป็นหลักฐาน

๒. มีการพิสูจน์และยืนยันตัวตนของคู่ความที่จะลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในสัญญาประนีประนอมยอมความ

การทำสัญญาประนีประนอมยอมความในการนั่งพิจารณาทางออนไลน์ ก่อนที่คู่ความซึ่งอยู่นอกศาลจะลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในสัญญาประนีประนอมยอมความ ให้คู่ความแสดงตัวตนอีกครั้ง โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชนให้ปรากฏทางจอภาพของโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันที่ใช้ในการนั่งพิจารณา และให้เจ้าหน้าที่บันทึกภาพใบหน้าของคู่ความพร้อมกับภาพบัตรประจำตัวประชาชนที่มีข้อมูลบนบัตรครบถ้วนชัดเจน แล้วนำไปแนบไว้กับสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าว

๓. ปรากฏลายมือชื่อของคู่ความทั้งสองฝ่ายในรูปแบบของลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งแสดงถึงเจตนาในการลงลายมือชื่อในสัญญาประนีประนอมยอมความ* อาจดำเนินการได้ดังนี้

๓.๑ เมื่อได้ร่างสัญญาประนีประนอมยอมความตามที่ได้ตกลงกันเรียบร้อยแล้ว ให้เจ้าหน้าที่นำร่างสัญญาประนีประนอมยอมความนั้นให้คู่ความทุกฝ่ายตรวจสอบความถูกต้อง โดยอาจส่งทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (แอปพลิเคชัน) เดียวกันกับที่ใช้ในการนั่งพิจารณาทางออนไลน์

* การลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคู่ความในสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่ง เป็นการดำเนินการกระบวนการพิจารณาตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ แต่ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่าพระราชกฤษฎีกากำหนดประเภทธุรกรรมในทางแพ่งและพาณิชย์ที่ยกเว้นมิให้นำกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้บังคับ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้กำหนดมิให้นำบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้บังคับแก่ธุรกรรมเกี่ยวกับครอบครัวและมรดก เนื่องจากยังไม่เหมาะสมที่จะให้กระทำได้ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยยังคงต้องทำตามรูปแบบที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้กำหนดไว้

๓.๒ เมื่อคู่ความตรวจสอบสัญญาประนีประนอมยอมความว่าถูกต้องแล้ว ให้คู่ความลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

๓.๒.๑ ลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในสัญญาประนีประนอมยอมความที่ได้จัดทำเป็นเอกสารในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (ไฟล์ PDF, PDF/A) เช่น เปิดไฟล์แล้วลงลายมือชื่อในเอกสารนั้นด้วยการพิมพ์ชื่อ สแกนภาพของลายมือชื่อ หรือเขียนลายมือชื่อด้วยมือลงบนหน้าจอของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น สมาร์ทโฟน (Smartphone) แท็บเล็ต (Tablet) หรืออุปกรณ์สำหรับการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Sign Pad) เป็นต้น ซึ่งถือเป็นการกระทำการใด ๆ บนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อันแสดงได้ว่าผู้ทำได้ยอมรับความถูกต้องของข้อมูลหรือข้อความที่เกี่ยวข้อง ตามข้อ ๘ ของประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้วิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ และข้อ ๑๐ แห่งข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓

เมื่อคู่ความคนแรกลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในสัญญาประนีประนอมยอมความด้วยวิธีการข้างต้นแล้ว ให้ส่งไฟล์ภาพสัญญาประนีประนอมยอมความที่มีลายมือชื่อของคู่ความดังกล่าวไปให้คู่ความคนถัดไปทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการนั่งพิจารณาทางออนไลน์หรือที่ศาลกำหนดเพื่อลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วยวิธีการเดียวกันจนลงลายมือชื่อครบทุกคน แล้วให้ผู้ทีลงลายมือชื่อเป็นคนสุดท้ายส่งไฟล์ภาพสัญญาประนีประนอมยอมความที่มีลายมือชื่อทุกคนครบถ้วนมาให้ศาลทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (แอปพลิเคชัน) เดียวกัน

การรับส่งไฟล์เอกสารสัญญาประนีประนอมยอมความข้างต้น นอกจากจะรับส่งทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ อาจใช้วิธีรับส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ของศาลกับคู่ความได้ ทั้งนี้คู่ความต้องรับส่งไฟล์โดยใช้บัญชีจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail account) ที่ตนได้แจ้งไว้กับศาลเท่านั้น เช่น บัญชีจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของโจทก์ที่ระบุในคำฟ้อง หรือบัญชีจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของทนายความที่ระบุในใบแต่งตั้งทนายความ เป็นต้น โดยถือว่าการที่ได้แจ้งบัญชีไว้กับศาลเป็นการพิสูจน์ตัวตนแล้ว

๓.๒.๒ ให้คู่ความคนแรกจัดทำสัญญาประนีประนอมยอมความเป็นกระดาษแล้วลงลายมือชื่อจริง จากนั้นแปลงสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวให้เป็นเอกสารในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (สแกนเป็นไฟล์ PDF, PDF/A) แล้วนำเข้า (อัปโหลด) ไฟล์สัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวเข้าสู่ระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ CIOS หรือระบบ e-Filing)

เมื่อคู่ความคนแรกดำเนินการข้างต้นแล้ว ให้คู่ความคนถัดไปพิมพ์สัญญาประนีประนอมยอมความที่มีลายมือชื่อของคู่ความคนแรกออกจากระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์เป็นกระดาษแล้วลงลายมือชื่อจริง จากนั้นแปลงสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวให้เป็นเอกสารในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (สแกนเป็นไฟล์ PDF, PDF/A) แล้วนำเข้า (อัปโหลด) ไฟล์สัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวเข้าสู่ระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ CIOS หรือระบบ e-Filing)

การรับส่งไฟล์เอกสารสัญญาประนีประนอมยอมความข้างต้น นอกจากจะรับส่งทางระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ CIOS หรือระบบ e-Filing) อาจใช้วิธีรับส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ของศาลกับคู่ความได้ ทั้งนี้คู่ความต้องรับส่งไฟล์โดยใช้บัญชีจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail account) ที่ตนได้แจ้งไว้กับศาลเท่านั้น เช่น บัญชีจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของโจทก์ที่ระบุในคำฟ้อง หรือบัญชีจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของทนายความที่ระบุในใบแต่งตั้งทนายความ เป็นต้น โดยถือว่าการที่ได้แจ้งบัญชีไว้กับศาลเป็นการพิสูจน์ตัวตนแล้ว

๓.๒.๓ ให้เจ้าหน้าที่แสดงสัญญาประนีประนอมยอมความในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (ไฟล์ PDF, PDF/A) บนหน้าจอโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันที่ใช้ในการนั่งพิจารณาทางออนไลน์ (share screen) แล้วคู่ความทุกฝ่ายที่อยู่นอกศาลลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามวิธีการในข้อ ๓.๒.๑ ให้ปรากฏภาพลายมือชื่อในเอกสารดังกล่าว ในลักษณะที่คู่ความทุกฝ่ายสามารถตรวจสอบได้ทันทีในขณะนั้น (real time)

๓.๓ ในกรณีที่คู่ความมาศาลด้วยตนเองในวันนัด เจ้าหน้าที่อาจจัดให้คู่ความที่มาศาลลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านอุปกรณ์ลงลายมือชื่อ (Sign Pad) ในสัญญาประนีประนอมยอมความที่เป็นเอกสารในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือจัดทำสิ่งพิมพ์ออกของสัญญาประนีประนอมยอมความที่มีลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคู่ความที่อยู่นอกศาล แล้วให้คู่ความที่มาศาลลงลายมือชื่อในสิ่งพิมพ์ออกดังกล่าวต่อหน้าศาล

๔. ยืนยันและบันทึกหลักฐานในการทำสัญญาประนีประนอมยอมความเพื่อรักษาความครบถ้วนของข้อมูล ให้ดำเนินการได้ดังนี้

๔.๑ ให้เจ้าหน้าที่แสดงภาพสัญญาประนีประนอมยอมความที่มีลายมือชื่อทุกคนครบถ้วน (share screen) ที่หน้าจอของโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันที่ใช้ในการนั่งพิจารณาทางออนไลน์ เพื่อให้คู่ความทุกฝ่ายตรวจสอบอีกครั้ง แล้วให้เจ้าหน้าที่บันทึกภาพเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นหลักฐานรวมไว้ในสำนวน

๔.๒ ให้เจ้าหน้าที่จัดทำสิ่งพิมพ์ออกของสัญญาประนีประนอมยอมความที่เป็นเอกสารในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เสนอให้ผู้พิพากษาลงลายมือชื่อ เพื่อจัดเก็บเป็นเอกสารในสำนวนความ แล้วจัดทำรายงานเจ้าหน้าที่ระบุวิธีการที่คู่ความใช้ในการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายงานประวัติการใช้งานระบบในการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในสัญญาประนีประนอมยอมความ แนบไว้กับสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าว

เรียน ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลฯ

- เพื่อโปรดทราบ

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
รับที่ 801/64
วันที่ 7 มิ.ย. 2564

- สำนักงานศาลฯ แจ้งข้อพิจารณาในการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในสัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่ง
- เห็นควรแจ้งให้กลุ่มงานใกล้เคียง ทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และแจ้งให้ทราบโดยทั่วกัน./

(นางสาวไพเราะ สุภาภา)

เจ้าพนักงานศาลยุติธรรมชำนาญการพิเศษ

7 มิ.ย. 2564

เรียน ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลฯ

- เพื่อโปรดพิจารณา

เห็นควรให้ดำเนินการตามเสนอ และนำเรียนผู้พิพากษาทราบด้วย

(นางสุรารักษ์ กิจสโชค)

ผู้อำนวยการสำนักงานประจำศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

7 มิ.ย. 2564

-ทราบ

-ดำเนินการตามเสนอ

(นางสาววรารณ์ คริษฐ)

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

9 มิ.ย. 2564